

Отже, використання пробіотичних препаратів у годівлі тварин, особливо молодняку, покращує перетравність та засвоєння кормової сировини в раціонах, профілактує захворювання, підвищує імунітет та підтримує у нормі стан здоров'я тварин, сприяє реалізації їх генетичного потенціалу продуктивності та одержанню екологічно чистої продукції тваринництва.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ладиш І.О., Гужвинська С.О., Белогурова В.І., Знагован С.Ю., Сімонович В.М. Ефективність застосування пробіотику «Болмол» при вирощуванні ягнят. Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С.З. Гжицького. Т. 15. №3 (57). Ч.2. 2013. С. 199–202.
2. Свістула М.М., Єфремов Д.В., Деменська Н.М., Горб С.В. Ефективність використання пробіотику «Пробіол» у годівлі ягнят. Вівчарство та козівництво. Нова Каховка: Пиел, 2015. Вип.1. С. 229–236.
3. Бойчук В.М., Кучерявий В.П., Завіруха І.А., Курочка М.І., Ільницька Ю.В. Продуктивність молодняку свиней при згодовуванні бактеріального препарату: зб. праць ПДАТУ. Кам'янець-Подільський, 2013. Вип. 21. С.32–34.
4. Спосіб підвищення продуктивності ягнят у період підсису: пат. 105239 UA МПК (2016.01) А23К 50/10 А23К 10/16 (2016.01) С12N 1/00 (1980.01). М.М. Свістула, Д.В. Єфремов, С.В. Горб. Державна служба інтелектуальної власності України. Заявл. 08.09.2015; опубл. 10.03.2016. Бюл. №5. 2016 р.

УДК 636,52/.58.087.7

СИВАЧЕНКО Є.В., здобувач

ДЯЧЕНКО Л.С., СИВИК Т.Л., доктори с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ОБМІН РЕЧОВИН ТА ПРОДУКТИВНІСТЬ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ ЗА ВИПОЮВАННЯ З ВОДОЮ РІЗНИХ ДОЗ ПІДКИСЛЮВАЧА

У досліді на 5 групах курчат-бройлерів вивчали ефективність випоювання з водою рідкого підкислювача FRA LBB DRY у дозах 1,0; 1,33; 1,66 і 2,0 мл/л. Встановлено, що у бройлерів 2–5-ї дослідних груп, порівняно з контролем, покращувалися перетравність і обмін поживних речовин, баланс азоту, гематологічні показники та ферментний статус організму, що, у свою чергу, зумовлювало підвищення збереженості поголів'я на 6–7 % та середньодобових приростів живої маси на 3,8–4,5 %, за одночасного зменшення затрат корму на 1 кг приросту на 2,7–4,3 %. За комплексною оцінкою, оптимальною дозою підкислювача для курчат-бройлерів можна вважати 1,66 мл/л питної води.

Ключові слова: курчата-бройлери, підкислювач, дози, обмін речовин, продуктивність.

Нині як на вітчизняному, так і на світовому ринку велику увагу приділяють контролю наявності у м'ясі заборонених стимуляторів росту, зокрема, антибіотиків, гормонів тощо [1]. З огляду на це, дослідження з пошуку безпечних замінників антибіотиків високоефективними антибактеріальними і стимулюючими продуктивність птиці препаратами є актуальними [2]. В останні роки вчені всього світу надають перевагу використанню органічних кислот як підкислювачів комбікормів, що пригнічують шкідливу мікрофлору, сприяючи розвитку корисних мікроорганізмів у травному тракті курчат-бройлерів [3, 4]. Поряд з окремими кислотами з'являються більш ефективні підкислювачі, створені на основі моно-, ди- та тригліцеридів жирних кислот, які проявляють синергічну

дію на шкідливу мікрофлору шлунково-кишкового тракту курчати [5]. Серед таких препаратів є підкислювач FRA LBB DRY датської компанії «Вудгофф», ефективність застосування якого в умовах України недостатньо вивчена.

Зважаючи на наведене, у науково-господарському досліді на 5 групах курчат-бройлерів кросу Кобб-500 (по 100 голів у групі) вивчали ефективність випоювання з водою рідкого підкислювача FRA LBB DRY. При цьому курчата-бройлери 1-ї контрольної групи отримували повнораціонний комбікорм і питну воду, а бройлери 2-ї, 3-, 4- і 5-ї дослідних груп – такий же комбікорм і воду, але з додаванням до неї, відповідно, 1,0; 1,33; 1,66 і 2,0 мл/л підкислювача.

У досліді вивчали перетравність і обмін речовин, збереженість поголів'я, продуктивність та конверсію корму. Результати досліджень обробляли за методами варіаційної статистики у програмах Microsoft Excel та Statistics.

Аналіз отриманих результатів показав, що за перетравністю сирого протеїну бройлери 2–5-ї дослідних груп перевищували контроль на 4,7–6,4 %, сирого жиру – 3,3–4,2, сирій клітковини – 3,4–4,2 і БЕР – на 2,1–3,6 %, а за добовими відкладами азоту – на 3,4–6,7 %.

Дослідження обміну речовин за гематологічними показниками засвідчило, що у крові курчат-бройлерів 2–5-ї дослідних груп, порівняно з контролем, збільшувався вміст еритроцитів на 5,7–10,1 % ($P < 0,05$), зростала концентрація гемоглобіну на 2,9–6,9 % ($P < 0,05$), загального білка – на 4,5–7,7 % ($P < 0,05$), покращувався мінеральний обмін (підвищувалася концентрація кальцію, неорганічного фосфору, мікроелементів) та ферментний статус організму.

Що стосується білкового обміну, то у складі білка зростала на 6,5–17,4 % фракція γ -глобулінів, концентрація в крові сечової кислоти – на 3,7–5,6 %.

Дослідження у крові бройлерів вмісту креатину, який бере участь в енергетичному обміні м'язової та інших тканин організму і синтезується в основному в печінці, показало, що досліджувані рівні підкислювача поліпшували його обмін. Оскільки кінцевим продуктом розщеплення креатину є креатинін, ми досліджували його концентрацію у крові бройлерів. Отримані результати підтвердили підвищення концентрації креатиніну у крові бройлерів дослідних груп на 1,7–3,5 %, що може свідчити про кращу забезпеченість їх м'язової тканини енергією.

Найбільш відомим із метаболітів жирового обміну в організмі птиці є холестерин. Незважаючи на те, що він відноситься до звичайних продуктів проміжного обміну, підвищений рівень його у м'ясних продуктах харчування викликає занепокоєння у людей, оскільки це пов'язано з виникненням атеросклерозу, артеріальної гіпертензії, серцевої недостатності тощо. Наші дослідження показали, що випоювання підкислювача з питною водою зумовлювало, адекватно дозам, зменшення концентрації холестерину в крові бройлерів дослідних груп. Якщо його вміст у крові контрольної птиці становив 5,66 ммоль/л, то у бройлерів 2–5-ї дослідних груп на 3,7–11,8 % менше.

Дослідження активності аланінамінотрансферази (АлАТ) і аспартатамінотрансферази (АсАТ) показало, що у сироватці крові бройлерів дослідних груп вона була вищою за контроль, зокрема, АлАТ – на 2,5–11,0 %, АсАТ – на 1,5–11,0 %.

AcAT – на 11,3–16,5 % ($P < 0,05$). Прямої залежності показників активності ферментів від дози підкислювача в питній воді не відмічено.

Додавання до питної води курчат-бройлерів 2–5-ї дослідних груп підкислювача FRA LBB DRY справило позитивний вплив на їх збереженість та продуктивність. Так, якщо у 1-й контрольній групі збереженість склала 91 %, то у 2–5-ї дослідних групах вона була на 6–7 абсолютних відсотків вище.

Покращення обміну речовин у бройлерів 2–5-ї дослідних груп під впливом підкислювача зумовило підвищення у них середньодобового приросту живої маси, порівняно з контролем, на 3,8–4,5 % та зменшення затрат корму на 1 кг приросту на 2,7–4,3 %.

За комплексною зоотехнічною, біологічною та економічною оцінкою отриманих результатів досліджень, оптимальною дозою рідкого підкислювача FRA LBB DRY для курчат-бройлерів можна вважати 1,66 мл/л питної води, яка забезпечує отримання додаткового прибутку у розрахунку на одного бройлера за період вирощування 1,40 грн.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Подобед Л.И. Выбор подкислителя – основа стратегии эффективного, безопасного и стабильного кормления. Сучасне птахівництво. 2013. №7 (128). С. 25–27.

2. Люкштадт К., Меллор С., Ландшафт М. Подкислитель в кормлении бройлеров: устойчивый эффект на продуктивность. URL: <http://webpticeprom.ru/ru/articies-birdseed.html?pageID=1362981970>.

3. Фисинин В.И., Околелова Т.М., Просвирякова О.А., Андрианова Е.Н. Органические кислоты и подкислители в комбикормах для птицы: метод. Рекомендации. Сергиев Посад: ВНИТИП. 2006. 28 с.

4. Отченашко В.В. Використання молочної кислоти у тваринництві: науково-практичні рекомендації. Київ, 2012. 46 с.

5. Samudovska A., Demeterova M. Effect of water acidification on performance, carcass characteristic and some variables of intermediary metabolism in chscks. Acta Veterinaria (Beograd). 2010. Vol. 60. (№ 4). P. 363–370.

УДК 636.4.084.421

СИВИК Т.Л., ДЯЧЕНКО Л.С., доктори с.-г. наук

ТИТАРЬОВА О.М., канд. с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРОДУКТИВНІ ТА М'ЯСНІ ЯКОСТІ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ ЗА ВВЕДЕННЯ В КОМБІКОРМ РІЗНИХ ДОЗ ПРЕМІКСУ АЛЬФАМІКС

У досліді на 4-х групах молодняку свиней вивчали ефективність включення в комбікорм преміксу Альфамікс у дозах 10,0; 12,5 і 15,0 кг/т. Як показали результати досліджень, за відсутності відмінностей у споживанні кормів середньодобові прирости свиней дослідних груп, порівняно з контролем, збільшувалися, відповідно дозам преміксу, на 4,9; 7,8 і 8,8 % за одночасного зменшення на 4,5–8,3 % затрат кормів на 1 кг приросту маси тіла. За даними контрольного забою, у свиней дослідних груп була більшою забійна маса на 2,3–7,0 %, забійний вихід – 0,4–0,92 %, маса парної туші – на 1,11–3,3 кг та покращувалися гематологічні показники. На 1 грн затрат у дослідних групах отримано економічний ефект, відповідно, 2,65–